

НАШЕ ЗДОРОВ'Я

Здоров'я людини, за дослідженнями українських вчених, на 10 відсотків залежить від успішного функціонування системи охорони здоров'я, на 20 відсотків – від спадковості, на 20 відсотків – від соціо-екологічних факторів, і найбільше – на 50 відсотків – від способу життя людини. Позитивно вплинути на стан здоров'я може запровадження здорового способу життя. Цінуймо здоров'я! Борімося за здоров'я! Будьмо здорові!

ДИТЯЧА ГІНЕКОЛОГІЯ

НЕДИТЯЧІ ПРОБЛЕМИ. КОЛИ ДІВЧИНЦІ ПОТРІБЕН ЖІНОЧИЙ ЛІКАР?

"Як? Мою доньку - до гінеколога? Та вона ще зовсім маленька!" - таке можна почути досить часто. У нашому суспільстві є стійкий стереотип: доки дівчинка маленька, жодних жіночих проблем у неї бути не може. Але це помилкова думка. За статистикою, від 15 до 25% неповнолітніх дівчаток мають гінекологічні патології. І лікувати їх потрібно якомога швидше!

На що батькам, у яких зростають дівчатка, слід звернути увагу і в яких випадках завести дитину до гінеколога, консультує лікар-акушер-гінеколог МЦ "Боголюби" Ірина РОЙКО.

- Чи потрібен маленькій дівчинці жіночий лікар?

- Кожна дівчинка має ті ж статеві органи, що й доросла жінка. А якщо є орган, на жаль, у ньому можуть розвиватися небажані процеси. Слід зазначити, що дитяча гінекологія - окремих напрямків у гінекології, тому з дівчатками працюють окремі спеціалісти - дитячі гінекологи, які мають відповідну освіту.

- У якому віці може виникнути потреба звернутися до гінеколога?

- Будь-коли, коли з'явилися якісь проблеми. А проблеми можуть виникнути навіть із народження. Так, слизові виділення і навіть незначна кровотеча (менструальноподібна реакція) із піхви в період до 2 тижнів життя не є патологією. При цьому може відбуватися набрякання молочних залоз. Це насторожує, однак хвилюватися не варто. Це є наслідком того, що у крові дитини циркулюють жіночі статеві гормони естрогени, які проникли від матері через плаценту у кровотік дитини.

Ще одна проблема, яку виявляють у дуже ранньому віці, - синехія піхви, тобто зрощення піхви, малих статевих губ. У такому разі треба обов'язково звертатися до дитячого гінеколога для усунення цієї патології. Неправильне формування статевих органів у майбутньому може призвести до багатьох проблем. Зволікати не можна: з часом синехії стають щільнішими і їх складніше роз'єднати.

- Чи є якісь типові захворювання дівчаток у певному віці?

- У дівчаток переважають запальні захворювання, як-то вульвовагініти. Причин кілька. Перша - у клітинах піхви невелика кількість глікогену, дуже мало лактобацил, мікрофлора не постійна, виявляються стафіло-, стрептококи та диплококи, кишкова паличка. У жінок у піхві кисле середовище, а у дівчат - лужне чи нейтральне. Кисле середовище запобігає розвитку патогенних (хвороботворних) мікроорганізмів. В організмі дівчинки захист слабший, тому у піхву потрапляє багато бактерій з анального отвору. Також у дівчаток відсутній ще один фактор захисту - оволосіння, а статеві щілина не є повністю закритою. Через що у неї потрапляє багато мікроорганізмів.

Коли дівчатка починають жити статевим життям, з'являються проблеми з інфекціями, які передаються статевим шляхом, бо, як правило, вони не дотримуються інтимної гігієни. Ще одна поширена проблема - вагітність у ранньому віці.

- У яких випадках дівчинку треба завести до гінеколога? На які симптоми мамам звернути увагу?

- Причин звернутися до дитячого гінеколога може бути багато. Наприклад, надто ранній або надто пізній статевий розвиток. Якщо у дитини у 8 років починається оволосіння і ро-

стуть груди або в 15-16 років ще немає місячних і вторинних статевих ознак - це є ненормально. Також треба стежити за менструацією: чи відбувається вона регулярно, кількість крові, що виділяється, чи встановився нормальний менструальний цикл.

- Чи є обов'язковими профілактичні огляди дівчаток у гінеколога?

- В Україні профілактичні огляди дівчаток не є обов'язковими. Проте у ст. 22 Закону України "Про загальну середню освіту" передбачено, що дівчат з 14-річного віку оглядає дитячий гінеколог 1 раз на рік за показами. Натомість у Росії обов'язково проходять обстеження дитячого гінеколога до 1 класу, у 5-6 класі, а з 14 років - щороку.

- Як узагалі відбувається гінекологічний огляд дівчаток?

- Огляд відбувається обов'язково у присутності батьків і проводиться рег rectum (через пряму кишку). Пальпація відбувається таким чином: один палець вводиться у пряму кишку, а інша рука кладеться на живіт. Також, за потреби, застосовуються додаткові методи обстеження, спеціальне дитяче гінекологічне дзеркало і т. д.

Заведіть доньку до гінеколога, якщо:

❖ вас щось непокоїть у будові зовнішніх статевих органів дитини;

❖ з'явився свербіж, печія, почервоніння шкіри і слизових оболонок зовнішніх статевих органів, патологічні виділення зі статевих шляхів (жовті, зеленуваті, консистенції сиру, виділення з різким неприємним запахом);

❖ з'явився свербіж і печіння при сечовипусканні;

❖ з'явився гострий чи хронічний біль внизу живота;

❖ дитина отримала травму статевих органів;

❖ молочні залози, волосся під пахвами і на лобку починає рости раніше 10 років, або цих ознак немає до 15 років;

❖ місячних немає до 15-16 років;

❖ менструальний цикл нерегулярний і/або менструальні кровотечі тривають довше 7 днів, за добу використовується більше 4-5 прокладок, кров зі згустками;

❖ місячні дуже болісні і потребують застосування знеболювальних препаратів;

❖ місячні нерегулярні;

❖ з'явилася надмірна оволосіння тіла чи оволосіння у нетипових місцях (на грудях, над верхньою губою), асиметрія молочних залоз, вугрі на обличчі і тілі, надлишок ваги чи надто низька вага.

Медичний центр "Боголюби": Луцький р-н, с. Тарасове, вул. Лісова, 16, тел.: (0332) 20-07-02, (099) 44-55-404, (067) 851-79-38 email: bogolubu@gmail.com, www.bogolybu.com.ua
Інна СЕМЕНЮК

ПЕДІАТРІЯ

У РАЙОННІЙ ЛІКАРНІ ЗАБЕЗПЕЧАТЬ МОЖЛИВІСТЬ ВИБОРУ ВАКЦИНИ

Восени у Львові відбувся перший всеукраїнський педіатричний форум «Педіатр – професіонал, який вселяє надію». У роботі форуму взяли участь провідні професори-медики з Польщі, Литви та України. Побували на педіатричному форумі та почерпнули передовий медичний досвід і ратнівські лікарі – заступник головного лікаря центральної районної лікарні Галина Кліщевська та лікар-педіатр Леся Петручик.

Однією з ключових тем, які розглядалися на форумі, була «Вакцинація у педіатричній практиці». Саме про її необхідність та сучасні реалії імунізації населення ми й поспілкувалися з Галиною Василівною та Лесею Василівною.

Отож на сьогодні у педіатричному відділенні центральної районної лікарні роблять щеплення «БЦЖ» та «Гепатит Б». Вакцини, за словами лікарів, якісні і вирізняються хорошою переносимістю у дітей. Втім, як розповідає Леся Василівна, за наявності вакцини «БЦЖ» щеплення роблять практично всім дітям і батьки, як правило, не заперечують. А от від щеплення проти гепатиту «Б» відмовляється чи не половина батьків. Причин цього є кілька. Ця вакцина не обов'язкова при влаштуванні дитини у навчальні заклади. Але більша проблема полягає в тому, що про гепатит «Б» знають менше, ніж про туберкульоз. Як правило, люди не розрізняють хвороби Боткіна (по-народному «жовтуха») із гепатитом «Б», хоча він набагато складніший, бо передається з кров'ю, погано піддається лікуванню, часто не виликовується і дає про себе знати, коли процес уже незворотній, часто переходить у цироз, онкозахворювання, інші. Леся Василівна запевняє, що вакцина, якою користуються в лікарні, є безпечною, бо вона не містить

Леся Петручик оглядає немовля

збудника вірусу гепатиту «Б», а лише білок з поверхні цього вірусу.

Про ці та інші важливі моменти у вакцинації розповідали педіатрам на форумі, зокрема, й про передові технології вакцинації дітей, дорослих і навіть вагітних жінок у Європі. Галина Кліщевська розповіла, що рівень імунізації населення в Україні достатньо низький, а це свідчить про те, що з часом все більше будуть спалахувати епідемії небезпечних інфекційних захворювань, яким можна запобігти саме шляхом проведення профілактичних щеплень. Так як вакцинація населення цілком перекладена на первинну ланку, а в центральній районній лікарні наявні лише дві вищезгаданих вакцини, то керівництво лікарні працює над тим, щоб забезпечити жителям району доступ до якісних вакцин, які будуть в аптеці центральної районної лікарні, зберігатимуться відповідно до вимог і які за бажанням можна буде придбати та вакцинувати дитину після ретельного обстеження лікарем-педіатром.

Така необхідність викликана тим, що дедалі частіше батьки, які хочуть зробити профілактичні щеплення, шукають вакцину деінде, нерідко навіть замовляють із-за кордону. Тож для того, щоб частково вичерпати

це питання і надати жителям району право вибору, й взялися за цю ініціативу.

Більшість європейських країн у питанні імунізації населення пішла набагато вперед. Дедалі більшої популярності набуває вакцина для профілактики папіломавірусної інфекції, яка здатна викликати важкі захворювання і передракові стани шийки матки. Тобто введення цієї вакцини унеможливує захворювання на рак шийки матки, дуже поширений в Україні. У Європі цією вакциною щеплюють практично всіх дівчаток віком від 9 до 14 років і навіть хлопчиків від 10 до 15. Поширеною є і практика вакцинації вагітних жінок. За таких умов, пояснюють лікарі, імунітет матері буде захищати дитину до трьох місяців після її народження, а вже далі роблять щеплення безпосередньо дитині. В Україні поки що мова про це не стоїть на порядку денному, однак ті люди, які бажують зробити профілактичні щеплення, яких їм за календарем щеплень не вистачає, можуть звертатися у центральну районну лікарню та отримувати якісну імунізацію.

Марія ЛЯХ

НАРОДНА МЕДИЦИНА

"НАС ЗАМУЧИВ АРТРОЗ"

Нерідко на вулиці можна зустріти накульгуючих або ж кульгавих людей. Швидше за все, вони страждають захворюванням опорно-рухового апарату. Якщо серед них провести невеличке опитування: у чому причина їхнього кульгання, то я більш ніж упевнений, що половина із них в один голос скаже: "Нас замучив артроз". Слід відзначити, що ймовірність захворювання цією недугою у жінок вища, ніж у чоловіків, особливо в похилому віці. Останнім часом захворювання все частіше і частіше вражає людей у віці тридцяти-сорока років.

...полонила люд-
...кому поволі руй-
...хворювання при-
...наявністю гостро-

фрукти, зернова клітковина (висівки, цільне зерно).

Лікувати захворювання суглобів легко, коли пацієнт стежить за масою свого тіла. Оскільки зайва вага - це додаткове навантаження.

В якості профілактики артрозу раджу переглянути свій спосіб режим. Ходьба або біг протягом 30 хвилин щодня знизить ризик розвитку артрозу. Не менш важливо - лежачи, сидячи або стоячи.

У кожній стадії може значно загальмувати розвиток артрозу, якщо відповідно у пацієнта підвищується активність життям, з мінімальними обмеженнями.

Артрозу можна обійтися без операційних випадків цього не уникнути. Мій дідусь Іван Прокопович, набагато довше лікувати її на останній стадії.

Класичних засобів для проведення лікування ще не розроблено. Одна виявляється безпорадною в лікуванні артрозу, це нетрадиційної медицини засобів лікування цієї недуги.

Можливо, настільки з живокосту і комарини. У моїй практиці ефективним було використання мазі, яка складається з аптечної етилового спирту, гліцерину та йоду. Рецепт: напар вовчого тіла болотного кіндику, компрес коржа з житнього борош-

на, компреси з меду й солі. Корисно вимочувати уражені суглоби в розчині топінамбура.

Але що б ви не вибрали, в першу чергу обговоріть народний рецепт з лікарем. Тільки тоді народна медицина принесе вам довгоочікуваний ефект.

Іван СЕРГІЙЧУК,
лікар-реабілітолог

м. Луцьк

PS. На прохання багатьох жителів Ратнівського району лікар реабілітолог Сергійчук Іван Михайлович, окрім Луцька, два рази в місяць проводить прийом у с. Бірки Любецького району, у будинку свого дідуся - народного лікаря Довгуна Івана Прокоповича. Деталі за тел. 0997399337, 0972485699.